

BÄFVERNYTT

Härnösands Släktforskarförening

N:r 21 APRIL 2000

INNEHÅLL

Sidan 1 & 10

Varför for Kung Chulalongkorn till Norrland.....

Sidan 2

Styrelsens sammansättning.

Sidan 3

Ordförande har ordet.

Sidan 4

Pengarnas historia & kommande medlemsmöten.

Sidan 5

Thord Bylund belönad med kunglig medalj.

Ågta vara.

Sidan 6

Internetadresser & Kyrkböcker från Gellivare.

Sidan 7 - 9

Prästfrun sår lin anno 1848.

Sidan 10

Fortsättning från sid 1.

Sidan 11

Ords-katten från A till Ö.

Efterlysning.

Sidan 12

Släktfors-karmöte den 19/1.

Efterlysning.

Sidan 13-14

Tidigare införda artiklar.

Sidan 15-16 Gamla tiders

Stigsjö.

Kamel på Norrstigen.

Sidan 17

Gåva till Helen Sjöholm.

Sidan 18

Årsmötet på landsarkivet.

Kristina & Anna Lind.

Sidan 19

Informationsida. Sökningar.

Sidan 20

Silverskatten i Djuped.

Krigsfångar i Sverige.

Boknytt

Sidan 21-23

Antavla på Helen Sjöholm &

intervjun vid överlämnandet.

Sidan 24 - 26

Släktfors-kardagar i Linköping.

Varför for Kung Chulalongkorn till Norrland 1897 ?

Under min tid i Nyland, Ytterlännens 1954-87, hördes ibland äldre Nylandsbor berätta en historia om en svensk sjöman från denna ort som hade räddat en siamesisk prinsessa i en damm i Bangkok. Framför allt minns jag den historieintresserade författarinnan Maj Olsen tala om denne sjöman som hette Strömmer och vars bragd sedan skulle vara orsaken till att kungen av dåvarande Siam under sitt besök i Sverige 1897 gärna ville besöka sjömannen i hans vackra hembygd. Strömmer hade emellertid omkommit under resan hem, varför ett sammanträffande mellan kungen och sjömannen ej kunde äga rum.

Kung Rama V Chulalongkorn av Siam (nuvarande Thailand) var en av sitt folk högt uppskattad och vördad regent. Han avskaffade slaveriet och öppnade det tidigare slutna landet mot omvärlden och var intres-serad av förhållandena i Europa. Hans dynasti är fortfarande på Thailands tron.

Sommaren 1897 gjorde han med sin yacht "*Mama Chakri*" en omfatt-ande rundresa till Italien, Frankrike, Tyskland, Ryssland och Sverige. Mottagandet i Stockholm var överväldigande. Den exotiske gästen och Kung Oscar II blev goda vänner. Världsutställningen som just då pågick besöktes av dem gemensamt. Kung Oskar var angelägen att visa sin gäst vad Sverige förmådde och Chulalongkorn var bl.a intresserad av skog och svensk skogsindustri. På Oskars rekommendation planerades en resa i Norrland för gästen och hans sällskap av Siam's generalkonsul i Sverige och Norge Axel Johnsson. Från början stod även Norge med som resmål, men det ströks senare. Ångerman-älven och Indalsälven blev målet och det var en resa som kung Oskar själv företagit, senast 1890.

Den siamesiska yachten besökte Härnösand, Häggvik i Nordingrå och gick sedan Ångermanälven upp till Nyland. Överallt blev kungen och hans sällskap föremål för storartade hyllningar, ovationer och saluter. I Nyland bytte han fartyg utan att gå i land och for med "*Strömkarlen*" till Sollefteå. Hela hotell Appelberg var reserverat för det kungliga sällskapet. Kungen och tre medföljande prinsar lät t o m fotografera sig vid en ateljé i Sollefteå. Efter övernattning fortsatte sällskapet med extratåg till Bispgården, där lunch intogs. Med hästdragna vagnar fortsatte sedan färden ned till Edset i Utanede by vid Indalsälven, längs vad som nu kallas "*Kung Chulalongkorns väg*" nedför *se sid 10*

Styrelse

Ordförande Roland Ek	Finsvik 2327	0611-660 81
V.Ordf. Thord Bylund	Granudden 2	0611-203 16
Sekr. Lars Drejare	Seminariegatan 9 B	0611-231 77
Kassör Agneta Olofsson	Kastellgatan 26	0611-221 85
Ledamot Björn Thunberg	N:a Kyrkogatan 22 C	0611-136 69
Suppl. Lennart Björklund	Hälletorpsvägen 26	0611-179 86
Suppl. Björn Nilsson	Maratongatan 22	

Revisorer

Ordinarie Stig Brunnéd	Helgumsbro 14	0611-751 00
Ordinarie Lennart Hellsten	Hovsgatan 56	0611-184 95
Suppl. Sixten Lundkvist	Brännavägen 88	0611-233 22

Valberedning

Ord. Margareta Grafström	Ådalsvägen 5	0611-221 71
Ord. Karl-Axel Högström	Hösjöväg. 7 Ramvik	0612-403 34
Ord. Kerstin Melin	Bergsgatan 9	0611-159 98
	Helgumsbro 14	

Klubbmästare

Asta Brunnéd	Seminariegatan 9 B	0611-751 00
Kerstin Drejare	Brännavägen 88	0611-231 77
Karin Lundkvist	Kastellgatan 26	0611-233 22
	Granudden 2	

Redaktionskommitté

Agneta Olofsson		0611-221
Thord Bylund	Överdalen 2230	85
	Granudden 2	0611-203 16

Redaktör

Åke Omberg		0611-606 85
------------	--	-------------

Ansvarig Utgivare

Thord Bylund		0611-203 16
--------------	--	-------------

Nya

Medlemmar

Ola Engström

Viksjo

Kerstin Berglund

Härnösand

Astrid Westerlund

Härnösand

Owe Westerlund

Härnösand

Birgitta Arnlund

NYTT LÄGE FÖR HYLLAN !

Vilken hylla undrar ni nu ??? Jo, den som Härnösands släktforskare har på LANDSARKIVET !! Vi har fått flytta in i ett mindre rum bakom den tidigare hyllan ! Här finner ni pärmar med andra släktforsningsföreningars tidningar och utdrag från Härnösands dom-bok året 1796.

Materialförvaltare

Björn Thunberg

Härnösand

**Medlemsavgiften är 100:- Familjemedlem 35:-
Företag/Föreningar 200:- Postgirokontot är 43 61 16**

Lösnummer finns till försäljning från nummer 1 till 15 om så önskas. Priset är 20:-/nummer plus porto. Vänd er vid intresse till Agneta.

Hjälp oss med bidrag till tidningen! Stora som små bidrag mottages med tacksamhet. Hör gärna av er till Åke och Agneta !

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Så har vi då avverkat årsmötet. Jag får tacka för förtroendet att få leda verksamheten ännu en mandatperiod.

Suppleanten i styrelsen Ulla Erixon har på egen begäran avstått från omval. Vi får tacka för hennes insatser i styrelsearbetet.

Två välförtjänta medlemmar valdes till hedersmedlemmar, nämligen Sigurd Sjödin och Folke Åsén.

Programmet för våra medlemsmöten för våren är inbokade. I april skall vi besöka länsmuseum och se vad museet har av gamla fotografier mm. I maj avslutas säsongen med ett besök i Risnäs, Stigsjö och Janne Vängmantorpet.

I dagspress och litteratur framskyntar ofta debatter om den genetiska forskningen som bedrivs av universitet och andra institutioner. Sambandet mellan släktforskning och genetisk forskning är ju ganska uppenbar.

Vad som slutgiltigt blir av denna forskning vet vi ännu inte. Etiska och moraliska hänsyn måste tas i det sammanhanget.

Släktforskning i övrigt är ju mycket intressant för det ger många inblickar i människors liv i vitt skilda miljöer. På grund av slumpen föds en del till ett liv som kan vara mycket hårt och andra kan leva sitt liv tämligen bra.

Så när en del berömmar sig vara från en av samhället upphöjd släkt så har ju individen egentligen ingenting själv gjort för att födas in i det sammanhanget. Eller finns det någon som har styrt urvalet ? Detta bara för att väcka debatt !

Samarbetet med övriga släktforskarföreningar bör kunna utvecklas. Jag tänker främst på föreningar som har anknytning till Bottenhavet. Människor har i alla tider färdats på havet för att nå sina mål.

Vid forskning finner man klara sammanhang mellan de kustnära orterna. Kanske man skulle kunna bilda en släktforskarregion med Bottenhavet som sammanhållande länk ?

I övrigt önskas alla en skön sommar !

Roland Ek

HEDERSMEDLEM

Vid årsmötet beslöt man att göra ett tillägg till stadgarna med följande lydelse: Hedersmedlem kan utses på förslag av styrelse eller enskild medlem. Förslag skall vara styrelsen tillhanda senast 1 januari före årsmötet. Årsmötet beslutar i frågan om hedersmedlem. Hedersmedlem erlagger ej årsavgift.

Föreningens och millenniets första hedersmedlemmar blev

**SIGURD SJÖDIN
FOLKE ÅSÉN**

Hjärtliga Gratulationer

Pengarnas historia

Pengar har inte alltid varit mynt och sedlar. En gång i tiden var redskap och pärlor betalningsmedel. Myntets historia började med byteshandel.

När grannfolk mötte varandra i forntiden, hade kanske en folkgrupp underskott på djurhudar, medan andra hade ett överskott på fisk. Då bytte man varor så att alla blev nöjda. I takt med att jordbruket drev på ekonomin utvecklades byteshandeln. Den var dock opraktisk, eftersom det var svårt att hitta rättvisa byten.

Byteshandel

Byteshandeln minskade i omfattning när ekonomins framväxt tvingade fram andra och enklare sätt att reglera tillgång och efterfrågan. Djur och spannmål började användas som pengar. I slutet av 1300-talet kostade exempelvis ett pund saffran en ploghäst. För ett pund ingefära fick man betala ett får, för en ko fick man till exempel två pund majs.

De tidigaste bevisen på att pengar använts kommer från Mesopotamien, c:a 2.700 år f.Kr. Beviset har man hittat i räkenskaper, handelskontrakt och prislister i kilskrift på lertavlor. 200 år senare fanns det belegg för att egyptierna började använda vägd metall som betalningsmedel. Nästa steg i pengarnas historia var att slå eller prägla mynt. Dessa uppfanns av grekiska kungar i Lydien i nuvarande Turkiet omkring år 700 f.Kr.

Guldmynt

En romersk "euro" införs 200 f.Kr. 300 e.Kr. En

föregångare till euron (som EU vill införa som gemensam valuta inom EMU år 2002). Den romerska silverdalern blir betalningsmedel i hela världen, vilket då i romarnas ögon bestod av deras rike i Europa, Afrika och Asien. Guldmynt börjar få en allt större betydelse. Ungefär 900 e.Kr. präglas de första mynten, Birkamynten, i Sverige.

De har fått sitt namn tack vare att de troligen tillverkades i handelsstaden Birka på en ö i Mälaren. Sedlarnas ursprung går egentligen tillbaka till Tvåflodslandets lertavlor.

Nästa utvecklingsfas var att mongolhövdingen Kluba Khan 1273 tillverkade sedlar från mullvadsträd. På sedlarna satt regentens sigill och skattmästarens signatur. De äldsta bevarade sedlarna är den kinesiska kwanen, som gavs ut 1368-99, under Mingdynastin. Sedeln var stor som ett A4-ark.

Världens största mynt

1656 kom den svenska koppardalern, världens största mynt, som kunde väga uppemot 29 kilo. Sverige spelade även en viktig roll vad gäller sedlarnas historia. Den första sedeln enligt vår definition trycktes 1661 av Stockholm Banco. Bankens grundare Johan Palmstruch gjorde det möjligt att sätta in mynt på banken mot en kreditivsedel. Succé direkt. Framgången blev dock kortvarig, eftersom Palmstruch delade ut fler kreditivsedlar än banken kunde lösa in. Där har vi den första bankkrisen (!). Stockholm Banco blev sedermera Rikens Ständers bank, Riksbankens föregångare och världens första centralbank.

Samtidigt kom sedelutgivningen av sig och föll i glömska tills Bank of England plockade upp idén och bättrade på den.

Kommande möten

Onsdagen den 5 april kl. 19.00 på Länsmuseét
BjörnGrankvist "Om gamla fotografier mm."

Lördagen den 13 maj, Janne Vängmantorpet i Stigsjö

Den 26-27 augusti 2000, Släktforskardagar i Linköping

Thord Bylund belönad med kunglig medalj

Allt fler vill veta mer om sina rötter och forskarsalarna på landsarkiven är numera väl-fyllda. Det har blivit lättare och framförallt snabbare att finna uppgifter om sina anfäder.

Thord Bylund säger; För att släktforska går det åt en avsevärd mängd energi då det krävs mycket tankearbete, men att använda hjärnkontoret är bra för människan. Han hävdar att det är många som fått några extra år tack vare släktforskningen, det finns många exempel på detta. Thord Bylund har hållit på med släktforskning i drygt 40 år och tillsammans med den numera avflyttade Bo Lindwall, har Thord byggt upp databasen "Holger" som innehåller uppgifter om ca 92000 ångermanlänningar.

För någon tid sedan fick han ur konungens hand emottaga en guldmedalj för sina insatser inom den svenska släktforskningen.

Thord Bylund har en otrolig förmåga att plocka fram intressanta detaljer ur de ålderstigna dokumenten, för att sedan lägga pussel med uppgifterna och på så sätt få fram en intressant historia. Många förundras över hans förmåga att ge liv åt de resultat han får

fram ur de stumma böckerna.

Forskningen kan avslöja väldigt intressanta uppgifter om förfäderna, både trevliga men också mindre angenäma saker.

Thord Bylund har tagit fram antavlor till många bemärkta personer. En släkttavla visar att flera välkända personer är sentida ättling-ar till storbonden Olof Nilsson, som levde i Nensjö på 1500-talet.

På Olof Nilsson släktträd kan man finna namn som Zarah Leander, Olof Lagercrantz, Karl Staff, Gösta Ekman, Magnus Uggla, Thor-björn Fälldin, Raoul Wallenberg, Allan Ed-vall och Pernilla Wahl-gren. Även kungens an-fäder har Thord Bylund plockat fram ur gamla

Thord Bylund en fö-regångsman inom svensk

dokument. Här finns i första hand modernet, namn som Harald Hår-fager, Birger Jarl, Karl den store, Gånge Rolf (vikingahövding på 900-talet), Kristian Tyrann, Gustaf Wasa och Maria Stuart.

Skall man släktforska efter ångermanländska anfäder är det speciellt lätt, då Kyrkböcker, husförhörslängder, dödböcker, bouppteckningar är mycket kompletta och i god ordning. Dessutom finns det information att tillgå på CD-romskivor och microfilm.

Det är inga kostnader förenat med att släktforska, bara eventuella fotokopior som man måste betala. Behöver man mer omfatt-

---

Ägta vara

ur dopbok Säbrå 1780 27/2

Nils. Lena Ersdotter i Ultrå oägta son. Fader föregavs vara drängen Isac Nilsson ifrå Siäländ i Säbrå. *Senare ditskrevs:* Denne Isac Nilsson ingick ägtenskap med sin förevarande fästmö Lena Ersdotter i Ultrå den 1 jan. 1781 och denne Nils är således numera att anse som

---

INTERNETADRESSER

Historisk almanacka – www.genalogi.se/tid.htm

Svedjefinnar – www.algonet.se/~barbro/finnbygd/index.html och
www.genealogia.org/finnsam

*

Sveriges regenter under 1000 år – home5.swipnet.se/~w-51169/index.html

*

Personer som utvandrat via Kristiania, Kristiansand o Stavanger i Norge – <http://www.sol.no/disnorge/genress.htm> eller <http://www.hist.utb.no/arkivverket/emigrant.htm>

*

Frågespalt för Finland – <http://www.genealogia.fi/sukuq/indexr.htm>

Finska släktforskarlänkar – <http://www.genealogia.fi/finnliks/>

*

Ostindiska kompaniets arkiv på nätet. 1700 handskrivna sidor ur dess handlingar har scannats in. Fyra skeppsrullor, två journaler och en reseberättelse har lagts ut som faksimilbilder på hemsidan : www.ub.gu.se. Direktadress; <http://tryggve.ub.gu.se/ostindie/ostindie/ostindie.htm>

*

Lindesbergs kyrkböcker på nätet: <http://iigs.rootsweb.com/lindesberg/years.html>

*

Allt om TITANIC på nätet; <http://atschool.eduweb.co.uk/phind/>

*

NU FINNS DET ATT KÖPA RENSKRIVNA KYRKBÖCKER GELLIVARE FÖRSAMLING

FÖDELSEBOKEN 1759 - 1834   MEDLEMSPRIS: 100 KR

FÖDELSEBOKEN 1846 - 1866   MEDLEMSPRIS: 100 KR

VIGSELBOKEN   1742 - 1866   MEDLEMSPRIS: 100 KR

Icke medlem betalar: 120 kr/st

Du kan sätta in pengar på föreningens postgiro så får du böckerna hem i brevlådan. P-G: 635 94 55 - 0. Porto tillkommer med 15 kr/bok . Mot postförskott tillkommer 28 kr

Glöm inte ange vad du beställer !

En prästfru sår lin anno 1848

av Margareta Grafström

en grovhåbla

Märta Helena Nensén

Det är män, som skrivit historia, därför är det särskilt värdefullt, när man någon ens tåka gång finner en kvinnas synpunkter nedtecknade. I en handskrift, J. A. Nenséns samling i Uppsala universitetsbibliotek, finns fyra sidor, som behandlar linodling i norra Ångermanland.

Kvinnan är Märta Helena Nensén, f. 1811. Hon var tredje hustru till kyrkoherde Jonas A. Nensén i Dorotea, f. 1791, d. 1881. Hon var dotter till komminister O. Ullberg i Arnäs och det är från de välkända lindistrikten här i norra Ångermanland, som hennes utförliga skildring av linodling och linberedning härleder sig.

Det är generationers erfarenhet, som ligger till grund för hennes dokumentation. På modernet härstammade hon från den berömda linstäkten Norberg med linnfabrikör M. Norberg som mest bemärkt. Hennes mormorsmor begåvades med en silverkanna för utmärkt skicklighet i spånad och vävning. Mormorsfar, länsman Petter Norberg, d. y. utarbetade ett diagram, som visade, att linodling ingalunda gav någon ekonomisk vinst jämfört med odling av säd på samma areal och med hänsyn till hur arbetskrävande linberedningen var. Det var en sak att odla till husbehov, en annan att odla för avsalu. Dessutom var inget sädeslag så beroende av god väderlek som linet.!

Att bearbeta linet var ett tidskrävande arbete, som alla medlemmar i en familj, män, kvinnor, barn, pigor och drängar, deltog i.

Det var ingen sinekur att vara prästfru i gamla tider. Prästgården gjorde ofta tjänst som gästgiveri och till prästfrun vände sig alla för att få hjälp i stort och smått; Märta Neuseu blev älskad i bygden för sitt goda hjärta. Hennes man däremot var en sträng och originell herre, som sockenborna fruktade. Man trodde t. om. att han kunde trolle. Det gästods han ha lärt sig av de samer han stängde in sig med i sin kammar. Där stod den skrivpulpet i vilken hans anteckningar förvarades.

Vilma-80

Fonga, kallas ^{gula} småblad, som växa å linsträet; när de falla bort till nästan halva sträet, är tiden, tid att taga (rycka) upp linet; då de fallit bort, är stammen, sträet brunaktigt till färgen. roten är luden & har liksom många små När de är mer än halvväet, kan man se om det blir godt lin; nämligen därav att rötter, & stammen gulnar. När linsträna av ideo regnande bli liggande, ruttna de - linet går sönder, blir bara stry, hvil gjort säckar & dylikt.

Fonga kallas små gula blad, som växa å linsträet, när de falla bort till halva sträet, är tecken eller tid att taga (rycka) upp linet. Då de fallit bort är stammen eller sträet brunaktigt till färgen. När linet är mer än halvväet, kan man se om det blir godt lin, nämligen därav, att roten är luden och har liksom många små rötter och stammen gulnar. När linsträna av ideo regnande bli liggande, ruttna de - linet går sönder, blir bara stry, varav väver säckar och dylikt.

Märta Helena Nenséns antavla:

<p>Bonden Matthias Isaksson, Norrtjärn, Nätra</p> <p>Lännsman <u>Petter Norberg</u> d.1739</p> <p>g.m. <u>Britta Lineria</u> f.1695,d.1769</p> <p>Lännsman och vice landsfiskal <u>Petter Norberg</u>,d.y. g.1762 Själevad</p>	<p>Lännsman, Åman <u>Margareta</u> Åman, f.1708 g.1737 d.1768</p>
<p>Linnefabrikör <u>Matthias Norberg</u>, gift med <u>Christina Walanger</u>, f.1721 omgift 1766 efter Norbergs död med prosten Törnsten i Njurunda; d.1809 hos sonen prosten Isac Norberg i Gud- mundra. Hon fick 1752 en 40-lods silverkanna för skicklighet i linspånad och vävning av s.k. premielärft.</p>	<p>Bonde i Ullånger Komminister <u>O.N.Ullenius</u> f.1707 i Sidensjö d.1789 i Själevad</p>
<p><i>Fadern</i> Enligt Bygdén:</p> <p>Bonde i Själevad</p>	<p><u>Margareta Ullenia</u> f.1738, d.1764</p> <p>erhöll 1764 en silverkanna för skicklighet i spånad och vävning.</p>
<p>Lännsman och vice landsfiskal <u>Olof Nöslund</u>, d.1794 Högsnäs, Själevad Bou/F II:1a,92</p>	<p><u>Christina Norberg</u> blev änka 1794 med två små barn. Enligt Bou ägde hon två bättre och två sämre vävstolar, fyra målade spinn- rockar samt linredskap. Hon hade några kor, Gullros, Grannlåt och Vitros.</p>
<p>Komminister <u>Olof Ullberg</u> i Arnäs, f.1774 d.1816 Bou Arnäs FII:5,96</p>	<p><u>Helena Christina Nöslund</u>, f.1785, blev änka 1816 med fem små barn och gifte sedan om sig med bonden Erik Jansson i Brynge, Själevad. Då var dottern Märta Helena nio år gammal, som tio-åring fick hon lära sig spinna tre pasmor om dagen.</p>
<p>MÄRTA HELENA ULLBERG, född 1811 i Sidensjö, gift 1846 med kyrkoherde barn: Helena, f.1846 och Margareta, f.1850.</p>	

Mindre släkttavla över en "linsläkt" i norra Ångermanland.

Linnefabrikör Matthias Norberg och grenar av hans släkt utförde en kulturgärning av stora mått för att höja linkunskapen inte bara i Ångermanland utan också i Jämtland, Medelpad, Dalarna och Västergötland. Största framgången nådde man dock i sitt eget landskap, där man sedan århundraden odlat lin. Några av de skickligaste kvinnorna "nolaskogs", vilka erhöll medalj och silverkannor, hade sina rötter i välkända släkter på Hemsön (Öhmans) och i Säbrå (Stenklyft) och i Häggdånger (Lineria). Källor: Bygdéns herdaminne, P. Norberg Den ångermanländska linslöjden och arkivmaterial ss. bouppteckningar i H.L.A. samt Nenséns samling i U.U.B. Bou = bouppteckning,

nipan och förbi den plats där den eleganta thailändska paviljongen är belägen. En spännande färd nedströms - med tre olika båtar - vidtogs. Kungen var mycket imponerad. På vägen besåg man flottningen, timmertransporten i Glimårännan och efter ankomsten till Sundsvall besöktes Kubikenborgs sågverk och herrgård, varefter färden gick till Stockholm och vidare. Hela detta kungliga besök i Västernorrland och Jämtland följdes noggrant av dagstidningarna. Fors hembygdsförening har sedan gjort ett sammandrag av dessa skildringar och föreningen för Chulalongkorns minne som tog initiativet till paviljongen i Utanede har givit ut sin hedersbetygelse i form av en "Tillbakablick på kung Chulalongkorns resa i Sverige", en mycket vacker och värdefull beskrivning med utmärkta bilder.

I de ovan nämnda källorna som redovisar det kungliga besöket finns inget som talar om att en hjältemodig bragd att rädda en prinsessa från att drunkna i Bangkok skulle vara orsak till att kung Chulalongkorn kom hit upp. Vad kan vi då få fram om sjömannen i våra arkiv ?

Henrik Robert Strömmer var född i Ullånger julafton 1866. Han var äldst i en syskonskara av så småningom åtta. Fadern Pehr Strömmer var född 1832 i Strömnäs, Gudmundrå fs, Han var i unga år till sjöss och blev bonde i Salom i Ullånger efter det att han äktat Anna Holmberg från denna by. Familjen flyttade 1871 till Nyland, Ytterlännas fs, där Pehr så småningom blev lots. H. Robert inskrevs vid sjömanshuset i Härnösand i juni 1883 och mönstrade som jungman på skeppet "Brage" den 12 juni för en resa till Gravelines. Han finns sedan med på ytterligare 17 sjömanrullor, vilka jag fått ta del av på ARKION i Härnösand. Han stiger i graderna och vid den sista resan som finns i ARKION:s material är han förste styrman. Den avgår från Sundsvall 1895 09 28, destinationsort ej angiven. I sjömanrullorna finns ingenting mer att hämta om honom.

Går vi till Ytterlännas kyrkoarkiv finner vi att Henrik Robert hela tiden är skriven i sin hemförsamling. Enligt dödboken avlider han på grund av olycksfall under sjöresan 1897 04 05. Begravd 7 april enligt attest från sjömanspastor G L Tangen, (Le) Håvre 19 april. Punkt slut. Det finns alltså ingenting i sjömansrullor eller kyrkböcker som talar om hans resor under de senaste 18 månaderna av hans liv, inte ens att han besökt Bangkok. Hos hans kvarvarande släkt eller i något ytterligare arkiv tycks inte heller finnas någonting.

Mina vänner i Bangkok har heller inte lyckats finna någonting om en svensk sjöman som skulle utfört en sådan bragd och kungen skriver ingenting om det i sin dagbok från resan eller i sina brev till drottningen. Räddningen av prinsessan är sålunda *ej bevisad*.

Nu är thailändarnas respekt och vördnad för kungen och hans dynasti så stor, att en sådan "detalj" som räddningen för dem kan överskuggas av det faktum att kungen varit på resa här. Det räcker för dem att veta. För dem är det inte viktigt att veta *varför* han åkte till Norrland. De vill följa kungen, exakt den väg han for 1897, bese hotellen där han övernattade etc. Så har i varje fall de thailändare gjort som besökt oss under nylandstiden mellan 1975 och 1987. Det sistnämnda året den thailändske ambassadören i Stockholm.

Tillkomsten av den utsökt vackra paviljongen i Utanede, Ragunda kommun, celebrerar kungens besök på platsen den 19 juli 1897. Banden mellan Thailand och Sverige stärks - och det sker även utan den där räddningen, som kanske är en "skröna". Kung Oscar II:s råd till sin siamesiske kollega räcker utan tvivel för att förklara varför kung Chulalongkorn for norrut. Naturen, skogen och skogsbruket var några av hans stora inressen.

Slutsats: *Frågan i rubriken kan enligt min mening ej med säkerhet besvaras*. Det är möjligt att räddningen av prinsessan är en "skröna". Finns någon av detta medlemsblads läsare som har synpunkter på denna fråga, eller tillägg att göra - så välkommen !

Referenser: N H QUist: Ådalen II, Stockholm 1946. ARKION, Härnösand: Sjömansrullor från Härnösands sjömanshus 1883-95. HLA, Ytterlännas kyrkoarkiv. AI:10 B m fl. , E.dödbok 1897. Fors hembygdsförening: Vad tidningarna berättade om Chulalongkorns resa. Föreningen för Chulalongkorns minne: Tillbakablick..., juni 1997. P G Strömmer; Sollefteå: Personligt meddelande, febr 1999.

Lars Drejare

Ords-katten från A till Ö

I dag presenterar vi fortättningen av fornminnesintendent Verner Berglunds andra utdrag ur samlingen av nordångermanländska dialektord. Register angående stavningen fanns införd i föregående artikel som var införd i Bäfvernytt nummer 20.

av Ola Johansson

B	styv i nacken.	Bäcker: Bagge.	B8L-stang: Spisstång.
Braklivad: 1) Lätt för att dö, t.ex. fisk på land 2) en som dör ung.	Brögd: Brydd, tveksam.	Bäg: Envis.	B8rde: Böld.
Brann: Fågelgiller	Br8tta-fäll: Snösmältning-en.	Bäges: Gnabbas, tvista.	B8ssaroN: Grov arbets-blus för män, utan linnig i midjan, med sidospund.
Brannting: Höjds-lutning.	Br8ttfälling: Brottsling.	Bäkamaten, bakamaten: Bröd, spec. tunnbröd.	B8sslana: Alla slag av åkerbruksredskap.
Brattfall: Vattenfall, berg-stupa.	Bufferinga, buförninga: Flyttning till och från fä-bovallen.	Bäljstinn: Alltför mätt.	D
Brenel: Gammal skinnfäll.	Bug: Bärställning av vidjor gjorda i nätform.	Bälj ti sä: Omåttlig i mat och dryck.	Dabeten: Vallhjonets mat-säck för dagen. (Dagbe-tan.
Bresakäring: Dubbla bär-stolpar som stå lutade mot varandra.	Användes att bära hö i.	Bänn: 1) Linkärve, 2) Bö-ja, t.ex. skidans främre del.	Dagg: Liten sup.
Bressla: Skinnfäll, grovt skynke.	Burn: Underrede på mö-bel, spec. på bord.	Bära fram: 1) Barndop, 2) framföra en hälsning, 3) skvallra i otid.	Damme. Dofta.
Briket: Snarstucken.	Busche: Hetsa hund på folk.	Böga: Landsbygden.	Damn å: Svimma.
Brik-löte: Vrångt, envist	Båne: 1) Barnet, 2) fram-föda barn.	BögLe: Buckla.	Dett: Punkt, liten prick.
Briksinnelag som tidvis kom-mer och går.	Bånet: Gravid.	Börding: En slags båt.	Dimpe: Avsvimning, dån-dimpen.
Brufamma: Kvinna som gläder bruden.	Bånalekar: Lekar och lek-saker.	B8kkeLsam: Fumlig.	Dombjäller: En Klotrund ringklocka på häste under vintern.
Brukta: Gödsel.	Bån-syter: En som sköter småbarn.	B8li-bock: Oskuren bock.	fortsätt. nästa nummer.
Brårask: Skyndsamhet, på stunden.	Båtlänninga: Landnings-plats.	B8L-järn: Inmurad järn-stång under spiskupan.	
Bråsint: Häftig.	Bäa: Naken	B8llerstånga: Stång som lägges över hölasset, nedpressas och fastbindes i ändarna.	

“EFTERLYSNING”

Jag heter Malin Noréus och bor i Örnköldsvik. Jag har på min fars sida en del frågeteck-en. Kanske är det någon som kan hjälpa till att rätta ut dem ?

Johan Petter Noraeus f 1803 i Norge, gift 1834-11 16 med

Anna Magdalena Jacobsdotter f 1802 Härnösand med omnejd ? Anor bakåt ?

Deras son;

Erik Jacob Noraeus f 1835-12-03 (ev. 05) i Härnösand, gift 1861-11-24 med

Kristina (Stina) Lotta Öberg f 1839-01-20 Härnösand med omnejd ? Anor bakåt ? Bosatte sig sedan i Ström, Nordmaling, Västerbotten. Fanns det fler Noraeus i Härnösand ?

Anna Erika (Britta) Björklund f 1861-07-15 i Ljustorp - Anor bakåt ?

Son; **Edvard Ernfrid** f. 1889 - i Härnösand

Son; **Karl Einar** f. 1850 i Ljustorp

Son; **Eidor Emanuel** f.1843 i Indal

Son; **Johan Teodor** f. 1894 i Indal

Bodde senare i Bredvik, Nordmaling, Västerbotten.

Make **Edvard Johansson**, snickare f 1866-07-20 i Nordmaling. Vigsel ?

Tacksam för hjälp

Malin Noréus

Jonsbergsgatan 13

892 51 Domsjö

tel. 0660-760 78

arb. 0661-753 89

fax.arb. 0660-753 03

malin.noreus@surf.akzonobel.se

Härnösands släktforskares medlemsmöte den 19 januari

Härnösands släktforskare började arbetet under det nya millenniet med ett medlemsmöte på Arkivhuset, där ordföranden Roland Ek hälsade ett 40-tal medlemmar välkomna. Han informerade även om den kommande vårens aktiviteter och Thord Bylund talade över ämnet Mittnorden - en släktforkekarregion. Migration genom tiderna. Mittnorden består av Trøndelag i Norge, Jämtland Västernorrland och Österbotten i Finland. Inom detta område har rikliga kontakter förekommit och Thord Bylund lämnade en historisk översikt över in och utvandring. Redan under stenåldern fanns kontakter, bosättningen i Trøndelag och Jämtland Härjedalen var lika. Många ortsnamn är lika, till exempel namn på -ånger och -anger, som finns på båda sidor om Kölen. Dessa namn är gamla, inga liknande har tillkommit under modern tid. En modern DNA-undersökning visar att svenskar i denna region har flera gener gemensamt med trönder och med österbottningar än vad västerbottningar har. Invandringen kom från Finland kanske till och med före år 1500. Under 1600 och 1700-talen kom

“svedjefinnar“ från Savolax i det inre av Finland. Dessa fick ofta stora barn-kullar och finns ofta med bakåt i antavlorna på dagens västernorrlänningar. Borgerskapet i Härnösand var starkt präglad av invandringen. Thomas Lack, Johannes Wikman pärlfiskare, Per Wargentin, Tabellverkets tillskyndare, F M Franzén, biskopen - alla hade de finländskt ursprung. Under krigstider var det ökad invandring, de finska krigsbarnen minns många av oss. Sågverksindustrin har tidvis haft stort behov av arbetskraft, vilket lett till en säsongs-mässig inflyttning. Flyttning inom riket före-kom även, till exempel från Värmland och Dalarna. Från Norge kom bland annat indu-striledare och sjöfolk. Generellt kan sägas att utflyttning från Västernorrland - Jämtland till övriga Mittnorden inte varit lika stor som inflyttningen. Dock har vi den stora USA-emigrationen 1850 -1920. Av dem som då utvandrade var bara hälften födda här. En livlig diskussion vidtog efter föredraget och Thord avtackades med en bokgåva för den intressanta föreläsningen.

Lars Drejare

EFTERLYSNING

Ni som forskar i

ANDERS NYGREN

som var kronolänsman i Nordmaling och bodde i Moo.

Han föddes i Arnäsocken 26/7 1730 och jag har ej funnit i T-längden n å g o n u p p g i f t , m e n i husförhörslängden står för 1800 sjuk och för 1801 död !

När var och hur ?

Tacksam kontakt

Gun Ljunggren

Roshagsvägen 8

584 43 LINKÖPING

Telefon: 013 - 15 94 10

forts. från sidan 14.

Tidigare införda artiklar i Bäfvornytt sedan starten.

*

20 - 1999: Landsarkivet i Härnösand s. **1**; - Landsarkiven 100 år s. **5** - Bot och botare i Jämtland & Härjedalen; Lars Drejare, s. **9** - Att skatta eller inte skatta; Margareta Grafström, s. **10** - Ångermanlans domböcker utgives från trycket; Sture Norberg, s. **11** - Ords-katten; Ola Johansson, s. **12-17** - Levnadsteckning över Sven Vallmark; Jan Forsgren, s. **18** - Antavla Sven Vallmark; Thord Bylund, s. **19** - Tidningar från andra förening-ar & Boktips i sista minuten, s. **20** - Fäderna dikt ; Erik Axel Karlfeldt.

*

Redaktionen

Tidigare artiklar införda i Bäfvernytt sedan starten

Under de år som Bäfvernytt har givits ut, har det införts åtskilliga artiklar av olika slag. Nedan följer en sammanställning över de artiklar som varit införda i resp. nummer.

- 1 - 1991:** *
Slakten Damin, s. 3 - Thord Bylund; Brud i Säbrå rymmer till skogs.s. 6-Margareta Graf-ström.
- 2 - 1991:** *
Husförhörsvisan, s. 4 - Kjell Forsvall och Rolf Pettersson; Hopp om omvändelse, s. 6 - Barbro Lindqvist; Gömt i snö, upp i tö, s. 7 - Märta Hall; Slakten Kiöhn från Köja, Bjärträ fs (Ån) s. 9 - Thord Bylund.
- 3 - 1991:** *
Utredning om Fam. Hellman i Rö, Högsjö fs (Ån), s. 4 - Fredrik Pierre; SSF:s Riksstämman s. 5 - Olofsson; Fale Bure fantasiprodukt eller, s. 7 - Margareta Graf-ström; Sjömansvisa, s. 8 - Elias Shelstedts anor, s. 9 - Thord Bylund är värst (del av upp-sats)s. 10 - Margareta Graf-ström; Ska kyrkan bryta grav-rättsavtalen, faximil ur Sv. Dagbladet 10/3 1991, s. 13 - Lars Ahlmark.
- 4. - 1992:** *
Något om mina relationer till Härnösand, s. 6 - Troedsson; Olof Högbergsällskapet, s. 9 - Fällidin; Olof Högbergs härstamning, s. 10 - Thord Bylund; Hemsö-slakten Hultin, s. 12 - Katarina Hultin.
- 5 - 1992:** *
England och Liverpool, 20 sept. 1875, s. 4 - Hultin; Frågetecken i Staaf-till slakten utträtade, s. 9 - Sture Nora fs (Ån), s. 8 - Märta Hall; Han var en gång sjöman..., s. 9 - Bygdéns herdaminne - en trädgård att rota i, s. 10 - Margareta Grafström; "När ångbåtstrafiken upphör i Härnösand. Vinterbref till en Göteborgare", s. 11 -Dito; Johan Nyberg, s. 13 - Agneta Olofsson; Nybergs anor, s. 14 - Thord Bylund.
- 6 - 1992:** *
Uppsats om den siste anställda båtsman Nyberg, s. 4 - Roland Ek; På gäspen i Hädanberg, s. 9 - Herman Forsberg & Märta Hall; Båtsmän, s. 10 - Folke Åsén.
- 7 - 1993:** *
Riksstämman 1993, s. 7 - Agneta Olofsson; Slakten Mackey, s. 7 - Fredrik Pierre. Gamla medikamenter, s. 8 - Agneta Olofsson; Jean Börclin, s. 8 - Dito; Börclins anor, s. 9 - Thord Bylund
- 8 - 1993:** *
En avrättning, s. 1 - Red; Att bli hängd eller resa till Västindien ?, s. 4 - Sture Norberg; Några s. 5 - Tony Jonsson;
- 9 - 1994:** *
Ättlingar efter bonden Gulle Pedersson på Risbäck 4:1 i Anundsjö, s. 1 - Bengt Englund; Djurläkare, kvacksalvare och kloka gummor, ett sammandrag av Lars Drejares föredrag den 3/11 1993, s. 4 - Agneta Olofsson; Elisabeth Dorothea Fabricias anor, s. 8 -Folke Åsén; Finn-sam:s höstkongress 8-9 okt. 1993, s. 11 - Dito.
- 10 - 1994:** *
Pingstakoja i Sörmark, s. 1 - Margareta Grafström; Gästgiverier-båtsmän och brännvin, s. 1 - Dito; Släktnamnet Hörnfeldt, s. 8 - Sten Hörnfeldt; Överlåtelse av hemman och föregångsbeting 1844, s. 12 - Katarina Hultin; Böndernas ersättning av kronan för sina hästar i Ånger-manland 1609, s. 5 - Tony Jonsson;

- 11 - 1994:** Faster Huldass Wik-mans kaffehus, s. 8 - *
bröd, s. 1 - Märta Hall; Ingrid Löfgren och Gustav
Riksstämman i Örnsköldsvik, Sandberg; Norlin ber rätten
s. 3 - Roland Ek; Huskurer om ursäkt, s. 14 - Dito; Olofsson; Riksstämman i
från mormors tid, s. 8 - Skyldig till livstids-straff
Katarina Hultin; Ur med 1691 för olydnad och förakt
gamla mått mätt, s. 8 - Albert mot fader och moder, s. 17 -
W Carlsson; Folke Åséns Margareta Grafström.
anor, s. 10 - Folke Åsén; *
- 12 - 1995:** Tiden omkring "Ljuger gör jag inte", sa
Uppsala möte 1593, s. 1 - Janne Vängman, s. 10 -
Barbro Andersson; Härnösandsbo Påvlig soldat och
främlingslegionär, s. 4 - Bar- Agneta Olofsson; Janne
bro Lindqvist; Baka ditt eget Vängmans anor, s. 11 - Thord
knäckebröd, s. 8 - Margareta Bylund; Tingsprotokoll från
Grafström; Färjeleden Veda - Nora tingslag, s. 12 - Anfall
Hornö. Vad skrev de stora?, och Jakob J. (Snakenborg) på 18 - 1998: För sent, s. 1 - Ulf
s. 9 - Sten Hörnfeldt; SVAR skölden där..., s. 15 - Tony Nilsson; på jakt efter okänd
inför framtiden, s. 11 - Ur Jonsson; Fel i litteratur, s. 15 far, s. 6 - Bernhard
Angeläget 3/95; Hugo Sand- - Agneta Olofsson; Granholm; "Prästens lilla
bergs anor, s. 13 - Katarina Medlemsre-gister, s. 16 kråka", s. 8 - Lars Drejare;
Hultin. Dito. Möten som ti-mat, s. 9 - Brev
* från en med-lem..., s. 10 -
Bernhard Gran-
Englund; Släktförening-
en
- 13 - 1995:** Wikmanska huset, 16 - 1997: Lite svensk
s. 1 - Thord Bylund; historia I, s. 1 - Agneta
Riksstämman i Stockholm, s. Olofsson; In-ternetadresser, s.
3 - Roland Ek; Är jag släkt 6 - Dito; Program för
med morfar ?, s. 3 - Agneta Riksstämman i Helsingborg;
Olofsson; Ett människoöde En båtsmans kista på
bland alla andra, eller Hon läns museet Murberget
dog av olycklig kärlek, s. 4 - (Wikström - Bäfver), s. 8 -
Sture Norberg; Namnregister Pojken som blev kvar i en
i domböcker, s. 8 - Bernhard liten stad i Norrland, s. 9 -
Granholm; Släkten Folke Bohman; Stig 1; Familjen i centrum, s. 6 -
Hållander, s. 12 - Tore Dagermans mors anor, s. 10 -
Hållander; Ordning som cell- Agneta Olofsson och Thord
fånge skall iakttaga, s. 14 - B y l u n d ; En
Tony Jonsson; Spisordning Härnösandspojkes tidigaste
för fångar, s. 14 - Dito. minnen från Härnösands fat-
* tighus för hundra år sedan, s.
1 - Ruth Sylwan; Ur J Hägg- Invigning av minnesstenen i
dahls journal, s. 14 - Katarina Stigsjö, s. 11 - Age Elsberg,
- Jan Forsgren; Misshandel på Hultin. utdrag ur VA 10 maj;
Anundsjösömmens upp-

Gamla tiders Stigsjö

I sommar besökte jag och min hustru Janne Wäng-mantorpet i Risnäs. Det var en vacker sommar-dag. Redan när jag gick på fäboacken upp till torpet kände jag vingslagen från äldre tider. Mina förfäder hade sin fäbovall just här. Jag kom också att erinra mig Birger Normans citat om en liten by i Nordingrå, "Här skulle man bo året runt och inte bara några sommardagar".

På torpet togs vi emot av en trevlig värdinna. Vi köpte kaffe med gott kaffebröd. Vi severades i det trevliga köket. Därefter ledsagades vi till torpets museer. I ett av dessa fann jag en mycket intressant tidningsartikel från Härnösandsposten. Rubriken löd "Gamla tiders Stigsjö. En hastig presentation av några bemärkta män, JRS".

JRS betyder Johan Rudolf Sundström, som är författaren till Janne Wängman-böckerna.

De bemärkta männen var bönder från Brunne, som ägde en stor del av skogen i vilken Wängman och hans vänner bedrev olaglig älg och fågeljakt och fiske. Sundström gav dessa bönder mycket goda vitsord och inleder sin artikel: "Här skall nu ett par ord sägas om några framstående män som leva och verka i Stigsjö för över ett halvt sekel och fram genom tiden".

De bemärkta männen var bönderna i Brunne, Manne Uddfors f.1828, Erik Samuelsson f. 1838, Per Sjödén f. 1838 och torparen, båtsmannen och fjärdingsmannen Daniel Ahlberg f. 1853, även han från Brunne.

Uddfors

Uddfors var "framstående byggmästare, som gjorde ritningar till och byggde vilka hus som helst men framför allt vattensågar och ångsågar. Han var kommunalman som "slog ned som åskan på sina motståndare under debatter. Då kunde också ett svärord halka fram ur uppbrusningen fastän prästen var närvarande". Sundström säger att Uddfors "innerst inne var han en god människa och hjälpte där hjälp behövdes, så långt det stod i hans makt.

Samuelsson

Erik Samuelsson i samma by hade en blixtrande intelligens. "Han var inget brushuvud. Han intresserade sig mest för lantmåterigörsmål och krusade inte ens själva lantmätaren Näslund, som måste erkänna att Erik Samuelssons samsjedelningar vore på pricken riktiga". Erik

Samuelsson intresserade sig också för sina medmänniskors kroppsliga lid-anden. "Han drog ut tänder, skar bölder, spjälka-de benbrott och "drog i led" vrickningar.

Sjödén

P. Sjödén "var inte någon vanlig bonde han

heller". Stor begåvning var honom given. Titeln byggmästare fick han aldrig, men den gjorde han rätt för i lika hög grad som Uddfors, som var honom un-derlägsen i att göra ritningar och i tekniskt av-seende utnyttja matematik.

"Sjödén verkade stolt och avmätt men i själva verket var han en försynt och enkel natur, hjälpsam mot alla och gjorde icke skillnad på folk och folk".

Han var motståndare till skatt på mat, ty den drabbade hårdast de fattigaste lagren av folket. I övrigt var han konservativ och höll på tradition och gammal bondekultur. Han "förstod likväl att ut-vecklingens gång var lagbunden, fastän inom vissa gränser och därför kunde ledas och påverkas av det mänskliga förnuftet".

Ahlberg

Han "krusade inte någon, inte ens den allmänt fruktade byggmästaren". Under båtsmanstjänstgöringen, hade han lärt sig skriva och räkna ⇨

På den grunden byggde han vidare och blev expert i kommunalkunskap. Han "slog storgubbarna på fingrarna".

"Man försökte nog till en början att se honom över axeln. Han var ju bara torpare, men det dröjde inte länge, förrän de styrande insåg, att hans sinnelag på något sätt måste mildras och även på den tiden begrep man, att detta mål kunde nås fortast och säkras genom att utdela förtroendeposter".

Ahlberg fick sålunda många sådana och blev efter beräkning spakare, men gick aldrig ifrån sin liberala grunduppfattning.

Ahlberg var på sin tid säkerligen socknens främste jordbrukare och fick både medaljer och pris från hushållningssällskapet. Sin lagkunskap gjorde han frukbar genom att "stå mål". "Då vrängde han lag så att nämnden log och domaren häpnade".

Bonde och torpare

Sundström skildrar bönderna som socialt inriktade och som ställde upp då hjälp behövdes.

Läser man Janne Wängmans böcker märker man snart att förhållandet bonde och torpare var gott. Wängman och hans gäng bedrev olovlig jakt och fiske utan någon påföljd. Markägarna, bönderna, synes inte ha något att erinra.

Länsman Värn verkar ej heller ta tjuvskytte på allvar. Sid 30 i boken "Tjo flöjt" frågar han med ett leende Janne Wängman "kommer ni för att erkänna tjuvskytte?" I "Tjo flöjt" finns på sidorna 1-14 berättelsen om då Wängman och han gäng hjälpte nämndeman Sundström med hästen, som var sjuk. Det är också ett exempel på gemenskapen inom socknen.

De ständigt återkommande kaskdrickandet tydde också på gemenskap.

"Grelsson, Wängman och Dödfödd-Daniel satt omkring köksbordet och tärde kask".

Ekonomiska förhållandena

Torpare- och bondefamiljerna hade på den tiden många barn att försörja och då erfordrades stora inkomster i kontanter och i natura. Barnantal på sex barn var inte ovanligt.

Böndernas jordbruk krävde anställd personal och större byggnader och det betydde högre kostnader. De hade inte tid med bisysslor. De hade också allmänna åligganden, såsom väghållning.

Torparen hade som regel bisysslor vid sidan av jordbruket. Exempel på sådana sysselsättningar

var skomakare, dagsverkare, båtsmän, lärare, garvare, stenhuggare, skräddare m.fl. andra yrken som fortfarande finns.

De flesta byggnaderna var uppförda i timmer och de finns fortfarande att beskåda.

Det finns åtskilliga foton som visar att det är omöjligt att urskilja någon klasskillnad. Alla var likadant klädda. Skolkläderna var lappade för att räckta längre och inte för att vara moderiktiga. En förklaring till de goda förhållandena mellan bönderna och torparna var också att släktskap ofta förelåg. Så var Wängmans hustru bonddotter.

Författaren J. R. Sundström, som var värmlänning, lyckades på kort tid känna livet i Stigsjö socken, dess innevånare och natur.

Stig Brunnéd

Kamel på Norrstigen

av Barbro Lindqvist

Margareta Grafströms trevliga föredrag om de många olika källor man kan hämta upplysningar i, inspirerade mig att bläddra i pressjournalerna på landsarkivet. Och vad fann jag - *en kamel på Norrstigen !*

Ett sällskap om sex italienare med Antoni Chiesa i spetsen anmälde sig den 16 december 1768 hos magistraten i Gävle och visade upp sina pass. Med sig hade de enligt pressjournalen - "en kamel, tvenne Pin Swin, en Björn och många apor". Passen berättigade dem att "resa norra Wägen til Petersburg". Pin Swin = piggsvin, norra vägen = landsvägen längs Norrlandskusten och björnen var antagligen danskunnig.

Var italienarna på väg med sina exotiska djur till ryska kejsarinnan Katarinas hov och hade missat sista båtern över till Finland innan sjöfarten upphörde på vintern ? Eller ämnade de till fots och per vagn ta sig Bottenhavet runt för att få byborna längs vägen att häpet spärra upp ögonen ?

Så många kilometer norr om Gävle kom de nog inte med sina djur mitt i smällkalla vintern.

Passjournalen i Västernorrlands läns landsarkiv har inget att förtälja om dem. Men onekligen var det redan en prestation att på 1700-talet gående från Italien föra en kamel tvärs genom Europa och halva Sverige upp till Gävle !

(Källa; HLA, Gavleborgs läns landskansli, passjournal 1767-1782, C I;I)

SLÄKTUTREDNING GÅVA TILL HELEN SJÖHOLM

Saxat ur Tidningen Ångermanland 29/1 2000

Släktforskargåva till Helen Sjöholm

I samband med att musikalprimadonnorna Helen Sjöholm och Myrra Malmberg uppträdde på Härnösands teater lördagen den 29 januari överlämnades en släktutredning till Helen Sjöholm av släktforskaren Björn Thunberg Härnösand.

Lite som att komma hem är det för Helen Sjöholm att uppträda i Härnösand och det märktes att hon trivdes. De är som peppar och salt lär Povel Ramel ha sagt om Malmberg och Sjöholm. Han har även förärat dem en sång med namnet "Peppar och salt" som också framfördes under kvällens föreställning.

Helen Sjöholm härstammar alltså från Brunne Stigsjö, strax väster om Härnösand. Detta föranledde släktforskaren Björn Thunberg från Härnösand att överlämna ett släkträd till Helen Sjöholm på lördagseftermiddagen.

- Helt fantastiskt, kommenterar Helen Sjöholm gåvan.

Hon har läst etnologi och har länge tänkt att hon skulle försöka få tid att släktforska lite. Men nu är det redan gjort, 17 generationer tillbaka i tiden. Det var lösa rykten om att Helen Sjöholm härstammade från Stigsjö som gjorde att Björn Thunberg började forska så smått.

Sedan när Sundsvalls släktforskarförening gick bet på uppgiften att göra ett släkträd över henne, när de för några år sedan gjorde släkträd på kända Sundsvallsbor, så blev jag än-nu mer sporrade, säger Björn

Thunberg. Det tog honom inte mer än några månader att reda ut hennes olika släktgrenar. Helens morfar är född i Brunne och tillhör handlarsläkten Westblad.

Hon visar sig även vara en avlägsen släkting till Solander, han som fick en minnessten rest över sig i Stigsjö förra året för sina bravader när han seglade med James Cook till Australien. Mormor kommer från Ådalsliden, Sollefteå och Helens mamma är femmänning med regissören Lars Molin. Helens rötter ska även nå till släktskap med Zarah Leander.

Släktforskarnas Årsmöte på Landsarkivet

Härnösands släktforskare har hållit årsmöte med god anslutning. Den gamla styrelsen om-valdes med Roland Ek som ordförande. Föreningen utsåg två hedersmedlemmar som gjort föreningen och släktforskarna stora tjänster, nämligen Sigge Sjödin och Folke Åsén. Efter mötet talade förste arkivarien vid Krigsarkivet Björn Gäfvert om "Södra Ångermanland i Krigsarkivet. Krigsarkivet grundades år 1805, från början som en avdelning av fältmätnings-kåren. År 1882 öppnades Krigsarkivet för forskare och sedan 1995 är det en enhet under Riksarkivet. Totalt finns här 67 hyllkilometer med handlingar samt c:a 800 000 kartor och ritningar. För den släktforskare som har soldater och/eller båtsmän bland anfäderna finns här ett rikt material att ta del av. Bland de äldsta uppgifterna rör båtsmans-hållet med personuppgifter, tjänstgöringslist-or och inspektioner av

båtsmanstorpen. Från 1830 en militärgeografi över hela landet med uppgifter om vägars framkomlighet, möjligheter för inkvartering och så vidare. Härnösand kom på allvar in i militära sammanhang 1849, då ett detachement från Svea Artilleri placerades här. Styrkan var 49 man varav 19 tjänstgjorde ! 1870-90 var Härnösand ett viktigt centrum för kommunikation mellan försvarskrafter både till lands och sjöss. Staben fanns här och militär utbildning. Tre försvars-anläggningar på Härnön tillkom under första världskriget och Hemsö fästning påbörjades 1917. Först under andra världskriget blev det "allvar". 1943 fick Härnösand KA4H, som 1950 blev KA5. Från 1940 en stab här med ansvar för hela norrlandskusten, så småning-om MKN, militärkommando nord. Och nu avmobilisering, nedläggning. En livlig diskussion vidtog och efter årsmötet

---

Kristina och Anna Lind

Två så gåtfulla damer gifta med var sin broder Sundström i Skellefteå landsförsamling på 1730-tal har gäckat mig i årtal.

Den 1 februari i år kom ett brev från en släktforskarvän i Uppsala vid namn Lester Wikström, som ett antal år haft det tryckta memoret över rådmannen i Piteå stad Herr Magnus Häggmans Lefnads Lopp Författadt och Upläst wid dess Jordfästning i Torneå Stads Kyrka d. 8 Martii 1770 i sin ägo.

Dokumentet innehåller en släktbeskrivning flera generationer bakåt och även i sidled. Här kan man finna Rådmannen o Handelsmannen Johan Månssons ifrån Lill-Piteå By, barn och efterkommande. Bl.a finner vi Johans dotter Dorotea, gift med borgaren i Piteå Nils Jonsson som dog 1728 och ligger begravd under Rodret i Piteå Stads kyrkogård. Dessa fick 3 flickor **Anna** gift i Piteå död barnlös, **Catharina**, gift i Piteå död barnlös och **Dorotea**, gift med föraren Anders LIND.

I Skellefteås något sönderbrända dopbok finner man för år 1699 30/10 en son till paret Lind som bär namnet Henrik. Det förekommer ytterligare en son Nils född omk 1709 som i vuxen ålder blir handlande i Piteå, gift med Maria.

Agneta
ao@genea.se

INFORMATION och SÖKNINGAR

På microkort finns nu domstolsmaterial för lån och köp för :

Svea , Göta hovrätt, Stockholms län, Uppsala, Södermanlands, Örebro, Västermanlands, Kopparbergs/Dalarnas, Stockholms stad, Malmö stad, Östergötlands län, Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Göteborgs o Bohuslän, Älvsborg och Skaraborgs län.

År 2000 maj kommer Västerbotten, Norrbotten o Västernorrland i november Gävleborg o Jämtlands län.

(Svars informationsblad)

*

Lån av microkort genom bibliotek

Lånetiden är 37 dagar och avgiften för detta betalas i förskott till biblioteket. Om korten inte kommit tillbaka i föreskriven tid, görs automatiskt omlån och faktura sänds till låntagaren. Om korten inte kommer åter efter ytterligare 37 dagar övergår lånet i köp och en köpfaktura skickas till kunden. Om korten sänds tillbaka efter detta till SVAR kan de ej avskrivna fakturan utan kravet kvarstår.

*

Är du intresserad av gamla andliga böcker?

Förtal till Johan Arndts sanna kristendom 1712, Nådens ordning till saligheten 1747, Dr Martin Luthers lilla katekes 1860, Nya Testamentet 1865 (skolex), den svenska psalmboken 1875, Läse och lärobok för folkskolan 1837
Ring Gun Claesson 0225-309 26

*

Semester på RIKSARKIVET i Arninge??

Planera inte in den mellan den 1 och 24 juni 2000 för då kommer släktforsarsalen i Arninge att hållas stängd. Man skall då inventera och förhoppningsvis återfinna " försvunna" kort och rätta till de som är felsorterade.

Efterlysning

Söker i Stigsjö efter Martha Hansdotter född 1744.
Fader; Hans Persson.
Gift med Jan Olsson, född 1741 i Östanvik.
Flyttade till G:la Uppsala 1780-

Tacksam om någon kan hjälpa mig !

Britt-Marie Hall
Dimgatan 11
754 31
Uppsala
Tel: 018-21 97 71

Bidrag till Bäfvernytt

kan skickas till
E-postadress; overdal@algonet.se

Skriver du på diskett spelar formatet ingen större roll, texten redigeras ändå om.

Postadressen är följande:

Åke Omberg
Överdalen 2230
870 10 Älandsbro

Telefon: 0611-60685
Alla bidrag är välkomna !

Silverskatten i Djupeds by

Silverskatten i Djupeds by är en av landets största skattgömmor. Fyndet gjordes den 16 juni 1919, när den allmänna landsvägen höll på att byggas om. Jordbrukaren Teodor Bäckman från Utnäs skulle trampa ner spaden i jorden, när han stötte på något hårt. När han bände med spaden kom skatten fram. Fyndet skapade stor uppståndelse och samlade mycket folk. Det tog också en tid för myndigheterna att få tillbaka allt silver, (om man nu över huvud taget verkligen fick det). Totalt handlade det om långt över 2000 silvermynt som lagts ner under 1000-talets mitt. Bland annat fanns 130 mynt präglade av den engelske kungen Ethelred II (978-1016). Kungen, som ansetts svag, försökte genom den så kallade "Danagälden" köpa sig fred från vikingarnas härjningar. Mynt från den epoken brukar kallas "Etelredsfynd". Från Ethelred II:s efterföljare, Knut den store, som regerade i England 1016-1035, återfanns också många mynt. Även mynt från Arabien, Köln, Augusberg och tre mynt präglades till den svenske kungen Olof Skötkonung. Silverskatten finns utställd i den mag-nifika bunkern "Guldrummet" under Historiska museet i Stockholm. Få saker fascinerar oss så mycket, som tanken på, att en gång hitta en riktig "skattgömma" och chansen finns. Genom århundraden har ett tiotal sådana här skattgömmor fak-tiskt dykt upp i landskapet. Fynden är framför allt koncentrerat till Ådalen, Norabygden och längs norra delen av Ångermanälven, mellan Överlännes och Styrnäs. Det mesta av fynden är silver och härrör från senare delen av järnåldern, under vikingatidens slut på 1000-talet. Hit höt Djupedsfyndet, som är vår största silverskatt.

Åke Höglund

Krigsfångar i Sverige

Saxat ur GF-aktuellt nr 139

Under Karl den XII:s krig (1700-1721) kom många krigsfångar hit. De placerades ut över hela Sverige och sattes i olika arbeten. Stor del av dessa rekryterades till regementen och användes som utbytesfångar för att få hem Svenskar i fångenskap. Många blev dock kvar och fick svenskt medborgarskap och gifte sig med inhemska kvinnor..

Har du en ryss i din antavla så kan du läsa om dessa fångar i Defensionskommissionens rullor och övriga handlingar som finns på Riksarki-vet. Materialet är inte filmat. Register finns för 1707-1708 som gjorts av Elis Hildebrand. Denne skrev även en artikel i GF:s medlems-blad 1947, till vilken finns en bilaga med ett kortfattat namnregister. Det finns även material i Gottfrid Hintzes samlingar på GF, då främst sachsiska krigsfångar.

Boknytt

Sjöberg, Bengt. Rötter i Anundsjö en bygd i nolaskogs 1999. Pappband. 607 sidor. Utgiven på Bengt Sjöbergs förlag. Gåshagavägen 13 A, 181 65 Lidingö. Telefon: 08-766 49 96. Pris: 425 :-.

Boken är mycket intressant ur släkt-och kulturhistorisk synpunkt. För den som har rötter i Anundsjö är den en guldgruva. Författaren har ingående forskat i alla tillgängliga dokument som rör byarna och släkterna i Anundsjö. Sammanställning av släkter, kartor, fotografier och med kulturhistoriska uppsatser gör boken synnerligen läsvärd.

*

O P. Pettersson. Nybyggares dagliga leverne. Nybyggare i Vilhelmina i mitten av 1800-talet. 1999. Pappband med skyddsomslag. 479 sidor.

En av de mest intressanta bokutgivningar på många år inom Bygdeforskningens område. Folk-skolläraren och hembygdsforskaren Olof Petter Petterssons berättelse om Nybyggares dagliga leverne, en ingående nybyggarskildring om tillkomsten av byn Dorris, eller Dåres som den kallades förr, är en unik dokumentation. Nybyggares dagliga leverne är en "handbok i nybyggeri", den hittills enda som publicerats. Den beskriver allt det arbete, med vedermödror och slit, som ligger bakom kolonisationen av Norrlands inland. Boken kan läsas som en praktisk handbok i hur man bär sig åt, men också som en social och psykologisk skildring av livet i en nybyggargstuga i södra Lappland under 1800-talets första hälft.

I Vilhelmina har samtliga hushåll fått boken som millenniumgåva av Vilhelmina kommun.

Boken kan dock köpas via bokhandeln.

Roland Ek

Antavla för Helen Sjöholm

<p>Hans Erik Sjöholm f.1946 9/8</p> <p>Sundsvall (Y) d.</p> <p>Ingenjör</p> <p>Alno g.1969 16/8</p>	<p>Erik Albert Sjöholm f.1918 22/3 Yttre Hofors Hofors (X) d.1968 4/4</p> <p>Sundsvall Gustaf Adolf (Y) Fabrikör</p> <p>Sundsvall Gustaf Adolf</p> <p>—g.1946 30/3</p>	<p>Johan Albert Sjöholm f.1876 5/12 Harnäs, Norrbärke (W) d.1938 20/11 Sundsvall (Y) Byggnadsförman Sundsvall</p> <p>—g.1918 29/12</p> <p>Anna Johanna Jakobsen f.1883 30/11 Mosjö, Umeå landsförsamling (AC) d.1969 21/7 Solhaga, Skön (Y) Sundsvall</p>	<p>16</p> <p>17</p> <p>18</p> <p>Jakob Ersson f.1844 26/4 Nyby, Vännäs (AC) d.1920 20/10 Kallhögen, Vännäs (AC) Bonde Kallhögen, Vännäs —g.1875 25/6</p> <p>19</p> <p>Anna Maria Johansdotter f.1853 8/4 Mosjö, Umeå landsförsamling (AC) d.1926 9/1 Kallhögen, Vännäs (AC) Kallhögen, Vännäs</p>
<p>Marie Helen Sjöholm f.1970 10/7 Bäckebovägen 79 Skön (Y) d.</p> <p>Artist</p> <p>Enskede</p>	<p>Brita Helena Magnusson f.1925 7/3</p> <p>Sundsvall (Y) d.</p> <p>Sundsvall Gustaf Adolf</p>	<p>David Einar Magnusson f.1893 5/11 Sundsvall (Y) d.1974 19/7 Sköns muncipalsamhälle, Skön (Y) Verkmästare Sundsvall</p> <p>—g.1922 12/2</p> <p>Dolly Konkordia Holmlund f.1889 22/10 Nyhamn, Njurunda (Y) d.1975 16/5 Sköns muncipalsamhälle, Skön (Y) Sundsvall</p>	<p>20</p> <p>Otto Magnusson f.1862 8/10 Ransberg (R) d.1933 2/4 Sundsvall (Y) Plåtslagare Sundsvall —g.1889 9/8</p> <p>21</p> <p>Emma Justina Johansdotter f.1867 6/1 Grönahög (P) d.1953 23/4 Sundsvall (Y) Sundsvall</p> <p>22</p> <p>Erik Gustaf Holmlund f.1853 28/8 Mo, Nordmaling (AC) d.1935 4/5 Sundsvall (Y) Byggnadsarbetare Sundsvall —g.1876 22/10</p> <p>23</p> <p>Helena Gustava Olsdotter f.1853 21/5 Agnäs, Bjurholm (AC) d.1935 18/1 Sundsvall (Y) Sundsvall</p>
<p>Elsa Marie-Louise Wessblad f.1943 28/5 Näsåker Ådalsliden (Y) d.</p> <p>Lärare</p> <p>Alno g.1969 16/8</p>	<p>Harald Sigurd Emanuel Wessblad f.1914 2/4 Brunne Stigsjö (Y) d.1974 1/10 Näsåker Ådalsliden (Y) Handlare Näsåker Ådalsliden</p> <p>—g.1939 12/11</p> <p>Elsa Kristina Lidström f.1911 19/7 Näsåker Ådalsliden (Y) d.</p> <p>Näsåker Ådalsliden</p>	<p>Erik Emanuel Wessblad f.1883 8/11 Brunne, Stigsjö (Y) d.1941 28/9 Brunne, Stigsjö (Y) Handlare Brunne, Stigsjö</p> <p>—g.1907 15/9</p> <p>Rut Eleonora Bergman f.1884 5/10 Prästbordet, Dal (Y) d.1969 8/4 Brunne, Stigsjö (Y) Brunne, Stigsjö</p> <p>Erik August Lidström f.1880 7/3 Näsåker, Ådalsliden (Y) d.1950 3/3 Näsåker, Ådalsliden (Y) Bonde Näsåker, Ådalsliden</p> <p>—g.1905 10/4</p> <p>Helena Dorotea Näsström f.1880 18/11 Näsåker, Ådalsliden (Y) d.1974 23/6 Näsåker, Ådalsliden (Y) Näsåker, Ådalsliden</p>	<p>24</p> <p>Mattias Wessblad f.1836 1/12 Sunnäs, Indal (Y) d.1911 7/9 Brunne, Stigsjö (Y) Handlare Brunne, Stigsjö —g.1861</p> <p>25</p> <p>Anna Erika Billström f.1842 16/7 Skjollsta, Stigsjö (Y) d.1925 16/8 Brunne, Stigsjö (Y) Brunne, Stigsjö</p> <p>26</p> <p>Nils Bergman f.1844 6/10 Hjalta, Bjärträ (Y) d.1909 4/10 Hämösands lasarett, Hämösand (Y) Kyrkoherde Prästbordet, Stigsjö —g.1877 8/7</p> <p>27</p> <p>Vendela Stjernberg f.1841 28/6 Prästgården, Ragunda (Z) d.1929 22/11 Brunne, Stigsjö (Y) Prästbordet, Stigsjö</p> <p>28</p> <p>Erik Petter Lidström f.1832 11/12 Västanback, Ådalsliden (Y) d.1896 24/10 Näsåker, Ådalsliden (Y) Bonde Näsåker, Ådalsliden —g.1871 26/6</p> <p>29</p> <p>Sara Greta Danielsdotter f.1848 4/11 Norrtannflo, Resele (Y) d.1917 5/9 Näsåker, Ådalsliden (Y) Näsåker, Ådalsliden</p> <p>30</p> <p>Hans Näsström f.1854 28/10 Näsåker, Ådalsliden (Y) d.1927 25/11 Näsåker, Ådalsliden (Y) Bonde Näsåker, Ådalsliden —g.1879 14/11</p> <p>31</p> <p>Margareta Andrietta Lidfors f.1852 4/10 Rå, Ådalsliden (Y) d.1931 3/3 Näsåker, Ådalsliden (Y) Näsåker, Ådalsliden</p>

Möte med Helena Sjöholm den 29 januari 2000

Anledningen till detta möte var att jag vid ett forsknings uppdrag för en familj i Härnösand upptäckte att Helen Sjöholm troligen kunde ha sina rötter i Härnösands området. Det här var för mig en mycket intressant upptäckt av två skäl. Helen är en av mina stora idoler och dessutom en mycket duktig artist som är känd inte bara i Sverige utan även internationellt. Som släktforskare är det naturligtvis också inspirerande att få forska på en kändis. Av en slump visade det sig att Helen skulle uppträda i Härnösand den 29 jan och jag tog därför kontakt med Helens föräldrar för att höra om hon eventuellt kunde vara intresserad att ta emot sitt släkträd i samband med besöket. Svaret blev positivt. Kontakt togs med ordföranden för Härnösands teaterförening Hans Erik Häggström. Jag behöver väl inte säga att han genast tänkte på idéen.

Allt var alltså klart och det vara bara att sätta igång. Helen hade också lovat att svara på några frågor som vi skulle ta med i vår tidning. Här kommer resultatet av vårt lilla samtal.

När började du uppträda?

Jag var 15 år när jag första gången uppträdde inför publik det var 1985.

Hur ser din karriär ut i korta drag?

Det blev en hel del körsång i Sundsvall. Solosång i form av konserter med pianisten Sven Jonsson, Sundsvall. Turnerade 2 år i gruppen "Just for fun" med Ehrling Eliasson och Lars T Johansson, Härnösand. Det har också blivit en hel del musicals och en del teater. En av de större arr. var naturligtvis titelrollen i Kristina från Duvemåla. I den svenska versionen av Disneys film Anastasia fick jag göra rösten till huvudpersonen. Jag har också fått göra en av rollern i Rikard Hoberts film "Där regnbågen slutar".

Och just nu turnerar jag med sångerskan Myrra Malmberg.

När kom du på att du ville bli artist?

Under tonåren, men jag har alltid velat sjunga ofta och mycket. Teaterdrömmarna kom senare, jag tror att det var vid 14-15 års åldern.

Vart utbildade du dig?

Jag gick Kulturama jazzpopsångarlinje (1/2). Annars ingen sångutbildning.. Livets skola, bara ..

Vad är det roligast du har gjort?

Så mycket ! Duvemåla, B&B konserten, Meiram turneér, Myrras och mitt samarbete. Kan inte säga ...

fortsätt. ↩

Kristina från Duvemåla vad kände du inför den? För mig personligen har den också lite med släktforskning att göra. Många vänder åter till hemlandet och söker sina rötter.

Duvemåla innebar mycket för mig. Fantastiskt att få delta i ett sådant projekt!

Nyskrivet verk, på Vilhelm Mobergs otroliga beträttelse!

Historien är liksom verklig och därför så gripande. Ett helt liv – som kunde varit precis så i verkligheten – liv, barn, lycka, olycka .. död.

Historien angår oss också för att vi hade en så stor utvandring från Sverige och många har släktingar i Amerika. Utvandringen kan ju sammankopplas med svensk historia. 1800-tal – bondesamhälle, kyrkans makt, svält osv. Duvemåla angår alla på något vis.

Musiken är en annan historia. Otroligt bra, tycker jag.

Tack Helen för att jag fick träffa dig och ställa dessa frågor. Jag hoppas du skall få nytta att släkträdet som vi i Härnösands släktforskarförening idag överlämnat till dig. Det finns fler trådar att följa om du själv skulle vilja forska på egen hand.

Så avslutades mötet med Helen Sjöholm och jag fick också på uppdrag av Härnösands kommun överlämna en "kommun bäver" som tecken på att hon om hon så önskar kan kalla sig härnösandsbo.

Helen gick iväg för att repetera inför kvälls föreställning.

Av Björn Thunberg

Glömt att betala medlemsavgiften
för år 2000 ?

Är så fallet använd gärna det medföljande
inbetalningskortet !

VÄLKOMMEN TILL LINKÖPING ÅR 2000

SLÄKTFORSKARDAGAR

DEN 26-27 augusti

Lördag kl 09.00-17.00 Söndag kl 09.30-15.00

Teman: Kvinnoöden Släktforskning i tiden

Ett arrangemang av släktforskarföreningarna DIS, Föreningen för Datorhjälp i släktforskningen och ÖGF, Östgöta Genealogiska Förening, på uppdrag av Sveriges Släktforskarförbund.

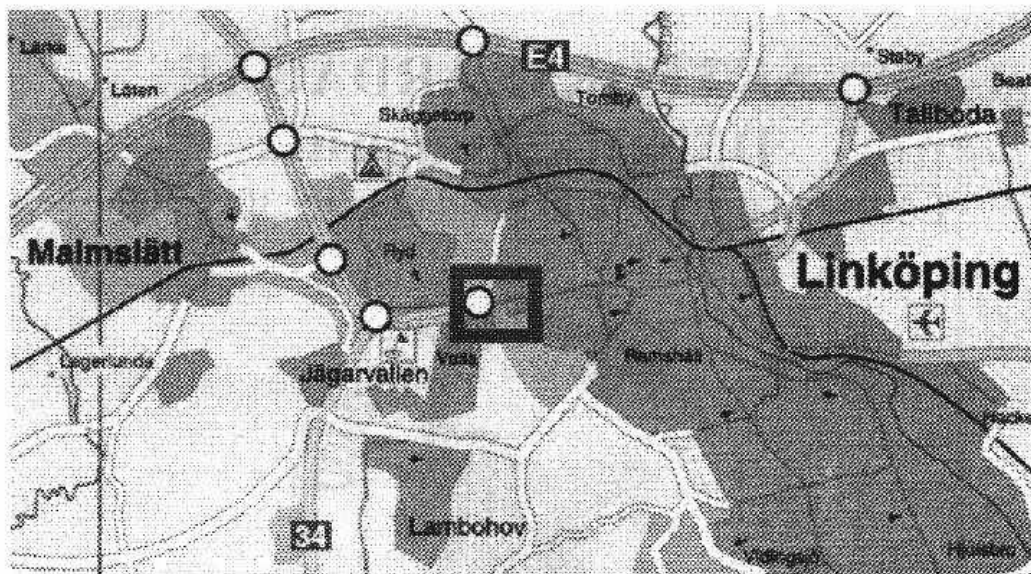
DIS firar sitt 20-årsjubileum och ÖGF 50år. Föreningarna är bland de största i landet.

Släktforskar dagarna äger rum i Folkets Park och den angränsande kulturmiljön Gamla Linköping där DIS och ÖGF har en gemensam Forskarstuga.

Alla hälsas hjärtligt välkomna till några högintressanta dagar i Linköping där föredrag kan varvas med utflykter till sevärda platser. Läs mer på internet eller kontakta kansliet på adresser enligt nästa sida.

Gamla Linköping och Folkets Park ligger i Linköpings västra delar, och nås enklast via motorvägsinfarten V eller med busslinjerna 202, 213 och 214 från Resecentrum.

Postadress: Släktforskardagar år 2000

c/o DIS/ÖGF, Gamla Linköping, 582 46 Linköping

Telefon: 013-149043 fax: 013-149091 e-post: sfd2000@dis.se

Web-adress: <http://www.dis.se/sdf2000.htm>

Kontaktpersoner:

Program Christina Gustavsson 013-157961 Ordf. i ÖGF

Utställning Björn Johansson 013-158831 DIS

Marknadsföring Annica Grönlund 013-274495 ÖGF

Administration Sture Bjelkåker 0705-916062 Ordf. i DIS

Forskarstugan

Lejdarvägen 13, 865 32 ÄLNÖ

Njurunda 2000-03-04

Till Släktforskarföreningar inom XYZ-distriktet

Intresseanmälan för bussresa till Släktforskar dagarna i Linköping 2000

DIS-MITT planerar att organisera en bussresa för resande till Släktforskar dagarna i Linköping. För vi 20 passagerare kostnaden för resan ca 550:-/person. Fyller vi bussen (50 passagerare) blir kostnaden ca 220:-/person.

Är din förening intresserad av ett sådant erbjudande ?

Vi får egen buss som stannar i Linköping och kan köra oss mellan hotell och utställningsområde.

I första hand är det tänkt för föreningarna som skickar representanter inom XYZ-området. Naturligtvis kan även andra intresserade släktforskare följa med. Fyller vi bussen blir kostnaden låg.

En bil med 15:-/mil i ersättning kostar motsvarande över 2000:-

Vi vill ha ert svar före 2000-04-01. Enkätförfrågan är ej bindande utan mer ett underlag för planering och bokning av buss. Bindande anmälan kommer senare.

Tänk på att boka hotellrum snarast i Linköping. Det kommer att vara svårt att få tag på rum p g av andra arrangemang i Linköping denna helg.

Skicka svar till före 1 april till :

Bernth Lindfors
Forellvägen 12
862 40 Njurunda
tel. bostad 060-31524
e-post : bernth.lindfors@swipnet.se

Med vänlig hälsning,

Robert Hammarstedt,

Ordf. DIS-MITT